

The largest Slovenian Daily in the United States. Issued every day except Sundays and legal holidays. 75,000 Readers.

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki

POZOR, NAROČNIKI...

Naročnikom naznanjamo, da več ne pošiljamo potrdil za poslano naročnino. Za dostavo potrdilo poleg naslova na listu do katerega dne, meseca in leta je naročnina plačana. Uprava.

TELEFON: O'Holsea 3-1242

Entered as Second Class Matter September 21, 1902, at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3, 1879.

TELEFON: O'Holsea 3-1242

No. 267. — Štev. 267.

NEW YORK, MONDAY, NOVEMBER 15, 1937 — PONDELJEK, 15. NOVEMBRA 1937

Volume XLV.—Letnik XLV,

V BRUSLJU SO JAPONSKO PROGLASILI ZA ZLOČINKO

VSI DOKAZI, KI JIH JE NAVEDLA JAPONSKA V SVOJE OPRAVIČILO, SO BILI ODLOČNO ZAVRNJENI

Sovjetska unija je pripravljena podpirati vsako mirovno akcijo. — Splošno se govori, da bo Italija zapustila konferenco. — Na konferenci bo najbrž sestavljen načrt, kako bi vse države pomagale Kitajski proti Japonski.

BRUSELJ, Belgija, 14. nov. — Delegatje na bruseljski konferenci so danes privatno ugibali, kaj bo storil Mussolini. Ako bo pomagal državam, ki so nastopile proti Japonski, ali bo pa poklical s konference svojega zastopnika?

Italijanski delegat se je bil včeraj odločno zavzel za Japonsko, iz česar je mogoče sklepati, da Italija ne bo spremenila svojega stališča.

Italijanska delegacija je v neprestanem stiku s svojo vlado ter z japonskim poslanikom Saburo Kurusu.

Konferenca bo najbrž jutri odgodena do sobote, kajti belgijski kralj Leopold in belgijski vnanji minister Henry Spaak odpotujeta jutri v London po važnih opravkih.

Ker je Japonska zavrnila že dvoje vabil, da bi se udeležila konference, ji je bilo poslano že tretje. Če bo zavrnila tudi to, ni nobnega upanja, da bi jo bilo mogoče pregovoriti.

Japonska se zaveda, da bo lahko dosegla svoj cilj, če bo njena armada tudi v bodoče tako uspešno prodirala in dosegala take uspehe kot jih je prejšnji teden.

BRUSELJ, Belgija, 14. novembra. — Osemnajst držav, ki so zbrane na konferenci v Bruslju, je preko italijanskega protesta označilo Japonsko za "zločinko" med miroljubnimi narodi, ker se ne čest pogajati za mir na Kitajskem.

Konferenca je potrdila ostro izjavo Združenih držav, Anglije in Francije. Izjava preti s strožjimi odredbami, med katerimi je tudi popolna pomoč Kitajski, ako se bo Japonska še dalje upirala.

Izjava pravi, da je Japonska "izven reda z ostalim svetom." Italija, ki je takoj ob pričetku konference zagovarjala Japonsko, je takoj zavrnila izjavo.

Italijanski glavni delegat grof Luigi Aldrovandri-Marescotti je rekel, da pod nobenim pogojem je more sprejeti, niti deloma, niti v celoti, take obzodbe.

Diplomati se boje, da bo Italija, ki je podpisala leta 1922 v Washingtonu pogodbo devetih držav, na čije podlagi je bila sklicana sedanja konferenca, zapustila konferenco.

Nemčija, ki je skupno z Italijo in Japonsko združena v protikomunistični zvezi, na konferenci v Bruslju ni zastopana.

Delegati Združenih držav, Anglije, Francije in Kitajske so ostro obsojali Japonsko in po njihovih govori je bila sestavljena v ostrih besedah resolucija, ki obsoja Japonsko.

Resolucija zavrača vse dokaze Japonske, s katerimi hoče opravičiti svoje vojne operacije na Kitajskem. Ta resolucija skuša združiti javno mnenje celega sveta proti Japonski in hoče položiti temelj za načrt, po katerem bodo države pomagale Kitajski v vojni proti Japonski.

Ruski delegat Vladimir Potemkin, ki se je pogosto spopadel z italijanskimi delegati, je rekel, da bo sovjetska unija podpirala vsako mirovno akcijo.

General Motors zavrača delavske zahteve

KITAJSKA ČRTA ZOPET PREBITA

Japonski tanki vodijo pot v Kiating. — Pri Šanghaju so imeli Kitajci 400,000 mrtvih in ranjenih.

ŠANGHAJ, Kitajska, 14. novembra. — Japonska armada dalje pritiska na kitajsko armado, ki se umika v novc obrambno črto 50 milj zapadno od Šanghaja.

Japonska glavna armada je sedaj v posesti trdnjave Kiating, ki je najbolj utrjena točka kitajske obrambne črte. Mesto je od vseh strani obdano z rekami in žičnimi ovirami.

Japonsko levo krilo, ki prodira od Hangčev zaliva, pritiska proti Kasingu, ki je središče železnice in važnih cest.

Nevarni opazovalci so z ozirom na naglo napredovanje Japoncev pri Šanghaju mnenja, da bo kitajska obrambna sila zdrobljena ter navajajo za vzrok naslednja dva presenečenja:

1. Tuji opazovalci niso nikdar pričakovali, da bodo Japonci pred Šanghaj poslali tako močno armado. Znano je, da general Maciej poveljuje pri Šanghaju 220,000 vojakom.

2. Kitajska kaže znamenja, da nima rezerv.

Kitajci imajo na severnih frontah najmanj 400,000 vojakov, pri Šanghaju pa 70 do 80 divizij.

Opazovalci cenijo kitajsko armado pri Šanghaju na 7000 tisoč vojakov. Na celi fronti pri Šanghaju so imeli Kitajci okoli 400,000 mrtvih in ranjenih. Proti 220,000 Japoncem stopi nasproti še komaj 300,000 slabo opremljenih in izvežbanih Kitajcev, ki se bodo komaj mogli vstavljati Japoncem, ki imajo izbornu artilerijo in veliko zračno brodogojve.

Mnogi vojaki, ki so prišli iz notranjosti dežele, niso niti znali rabiti modernega orožja. Kitajski bataljon, ki je iz Nantaa pribežal v francoske koncepcije, je prinesel s seboj dva moderna nemška protizračna topova in dovolj nabojev, toda iz njih ni bil oddan niti en strel. Kitajci so povedali Francozom, da niso znali rabiti topov.

ITALIJA KLIČE VOJAKE

ROM, Italija, 14. novembra. — Pod zastave so bili nenaodoma poklicani trije rezervni razredi s 50,000 vojakmi.

Vlada za to ni naznanila vzroka, razun da bodo vojakom dana "posebna navodila."

NAROČITE SE NA "GLAS NARODA" NAJSTAREJŠI SLOVENSKI DNEVNIK V AMERIKI

MUSSOLINIJEV SIN JE SREČNO UŠEL BOMBAM

Španski aeroplani so bombardirali letališče na Majorki. — Bruno Mussolini se je vrnil v Rim.

ROM, Italija, 14. nov. — Iducejev pustolovski sin Bruno Mussolini je komaj ušel smrti, ko so španski republikanski letalci bombardirali letališče na Majorki, kjer je bil pri fašistični zračni sili.

Benito Mussolini je poklical svojega sina domov, ko je polkovniku Attilio Biseu, poveljniku škadrona, kateremu je bil dodeljen tudi Bruno Mussolini, skočila roka iz členkov rami, ko je bil vržen proti neki steni.

Znano je, da je bil Bruno zelo razočaran, ko je moral postaviti na Majorki, ker mu ni bilo dovoljeno, da bi se boril z republikanskimi letalci. Zaradi tega se je pogosto pritožil pri svojem očetu.

Bombardiranje Majorke je bilo izvedeno v torek. Republikanski letalci so vrgli na letališče več bomb in ena bomba je padla pred vrata hangarja, v katerem je bil Bruno z nekaterimi italijanskimi letalci.

Bomba je padla blizu njihovih skupine in vsled razstrelbe so bili vsi vrženi na tla in tudi Bruno Mussolini. Polkovnika Bisea je vrglo proti neki steni.

Odkar je prišel Mussolinijev sin na Majorko, so republikanski letalci pogosto bombardirali letališče, tako da je sedaj skoro neporabno.

Bruno, katerega spremljal polkovnik Biseo, je pristal na vojaškem letališču Montecello blizu Rima ter se je takoj z avtomobilom odpeljal k svoji materi.

BRANDEIS STAR 81 LET

WASHINGTON, D. C., 14. novembra. — Najstarejši član zveznega najvišjega sodišča Louis Dembitz Brandeis je dosegel starost 80 let. Brandeis, ki je liberalen, je bil imenovan v najvišje sodišče leta 1916.

Svojega rojstnega dne ni obhajal, temveč je bil na seji najvišjega sodišča kot vsak drug dan.

ULICE IZ ZLATA

HELENA, Mont., 14. nov. — Kdor hoče hoditi po zlatih ulicah, naj gre v Heleno.

Preiskava kamna, ki ga bodo rabili za tlakovanje neke ulice, je dosegla, da je v kubičnem jardu kamena za 60 centov zlata, ker pa ni dovolj za trgovsko pridelovanje zlata.

ROOSEVELTOVA VNANJA POLITIKA

Očitajo mu, da ne vpošteva volje kongresa. — Amerika bi se morala na Daljnem iztoku sama boriti. — Uporaba nevtralnostne postave.

ATLANTIC CITY, N. J., nov. — Tukaj se vrši konvencija New Jersey State Teachers Association. David H. Pepper iz New Yorka je razpravljal o predsedniku ter o ameriški nevtralnostni postavitvi ter rekel, da je vrgel predsednik to postavo med staro šaro. Po njegovem mnenju vojna na Kitajskem ni "postavna" vojna, in s tem je vse povedano.

Govornik, ki je član Foreign Policy Association, je izjavil, da bi se po mnenju administracije vsako posredovanje izjalovilo. Vlada se pomišlja in ne ve, kakšno ulogo naj bi igrala v tekmi med fašističnimi diktaturami ter demokratskimi in komunističnimi državami. Po mnenju govornika bi uporaba nevtralnostne postave v kitajsko-japonskem sporu precej škodovala Japonski, obenem bi pa spravila Ameriko na prag vojne.

Toda pomisliti je treba, da bi se morala v slučaju vojne Amerika sama bojevati z Japonsko.

PREGANJANJE SLOVENCEV NA GORIŠKEM

Aretirani so bili, ker so poslušali radio - poročilo iz Madrida. — Italija se ne briga za pogodbo z Jugoslavijo.

GORICA, Italija, 14. nov. — Nedavno je policija aretirala mnogo ljudi, ker so v javnem prostoru poslušali radio iz Madrida.

Nekateri so bili izpuščeni, ostali pa se nahajajo v zaporih. Med temi je tudi lastnik prostora, ki se imenuje "Kamenšek in Jug", v Solkanu.

Navzlic prijateljski pogodbi, ki je bila nedavno sklenjena med Italijo in Jugoslavijo, policija zapira Slovence kot prejele. Nedavno so bili obsojeni na zaporno kazen 5 let v Ponzi naslednji: Karol Sirk, Ant. Hrovat, Anton Fonda, Alfonz Skebin, Peter Perkavec, Albin Kralj in Anton Boneta. Sirk je bil obsojen, ker je razžalil nekoga vojaka, ki je bil v abesinski vojni, ostali pa so agitirali proti Italiji.

Mirko Kralj se je skušal v

SPORAZUM MED U. M. WORKERS IN PREMOGOVNIMI BARONI

DETROIT, Mich., 13. nov. — Delavcem zaposlenim pri General Motors, ki pripadajo United Automobile Workers of America, je bil danes na izredni skupščini predložen osnutek nove delavske pogodbe. Delavstvo s pogodbo najbrž ne bo zadovoljno, ker se bo smatralo prikrajšano v svojih pravicah.

ROMUNSKI KABINET JE RESIGNIRAL

Tatarescuov kabinet je odstopil. — Sestavo novega kabineta je kralj poveril voditelju kmetijske stranke.

BUKAREŠTA, Romunska, 14. novembra. — Romunski fašisti so dobili nov hud udarec, ko je po odstopu Tateresenovega kabineta kralj Karol poveril nalogo za sestavo novega kabineta Ionu Mihalacheu, predsedniku kmetijske stranke.

Tatarescu, ki je bil štiri leta na čelu vlade, je kralju podal svojo ostavko pri kosilu v kraljevi palači. Štiri ure pozneje je dobil Mihalache, ki je bil že mnogo let največji nasprotnik kralja Karola, naročilo, da sestavi novo vlado.

Associated Press poroča, da je kmetijska stranka odklonila sodelovanje z narodno stranko, ki je nasprotna židom. Ta pogoj pa je kralj stavil Mihalacheu. Sedaj se ni znano, ako bo Mihalache odklonil kraljevo ponudbo, ali pa bo sestavil kabinet brez narodne stranke.

Politični opazovalci pravijo, da je izbira Mihalachea velikanškega pomena za domačo in tujo politiko, kajti ta izbira dokazuje, da se je kralj Karol, o katerem je javnost domnevvala, da hoče raznim fašističnim strankam dati vsa moč, slednjič odločil, da obdrži liberalno parlamentarno ustavo.

WILKINS V KANADI

EDMONTON, Alberta, Kanada, 14. novembra. — Polarni raziskovalec sir Hubert Wilkins je s svojimi tovariši z aeroplanom dospel v Edmonton iz Regine.

Wilkins bo nekaj dni ostal v Edmontonu, nato pa bo odletel proti pokrajinam severnega tečaja, kjer bo iskal ruske letalce, ki so se izgubili na poltu čez severni tečaj v Združene države.

kaznilnici v Trstu obesiti. Pod strogo policijsko nadzorstvo sta bila tudi postavljena dva slovenska duhovnika, ker sta nastopala proti fašističnim društvom v Grahovem.

Nova pogodba naj bi nadomestila sedanjo, ki je bila sklenjena pozimi po 43 dni trajajoči stavki pri General Motors. Po novi pogodbi naj bi imela General Motors pravico v slučaju "divje" stavke odpuštili vse udeležence.

Po dva dni trajajoči konference so se lastniki rogov trdega premoga in voditelji United Mine Workers sporazumeli glede delavske pogodbe, ki poteče meseca aprila prihodnje leto.

John L. Lewis, predsednik organizacije in predsednik C. I. O., je izjavil pozneje:

— Sporazumeli smo se v vseh ozirih. Uslužbenci Medinah kluba se zastavljali, ker se vodstvo ni držalo pogodbe glede delovnih ur in plače.

DETROIT, Mich., 13. nov. — Uradniki Hudson Motor Car Co. in United Automobile Workers so izjavili, da bo tovarna, ki je vsled stavke dva dni počivala, začela v ponedeljek zopet obratovati.

Stavkalo je 10,000 delavcev.

BALTIMORE, 13. nov. — Nat'l Labor Relations Board je obdolžil danes Philipps Packing Co., v Cambridge, da ima predsojke napram unijskim delavcem, da je organizirala kompanijsko unijo ter raznih drugih nepostavnih dejanj.

Kompanija mora v petih dneh spremeniti svoje stališče ter sprejeti nazaj na delo vse uslužbence, ki so bili odpuščeni zaradi udeleževanja v organizaciji.

JAPONSKA VOJNA MORNARICA

WASHINGTON, D. C., 12. nov. — Odkar je potekla londonska mornariška pogodba 31. decembra lanskega leta, so vse države z veliko naglico pričele graditi bojne ladje. Japonska pa zna grajenje bojnih ladij tako skrivati, da ni niti najmanj mogoče domnevati, koliko ladij je od poteka pogodbe zgradile, ali pa koliko jih je v delu. Po dosedanjih podatkih, ki pa so na vsak način napačni, je v delu 10,000 ton manj ladij, kot pa jih je bilo ob času, ko je potekla pogodba.

Nobena država do sedaj še ni znala gradbe bojnih ladij tako prikrivati kot Japonska. Anglija, Francija, Italija, Nemčija in Združene države bi morale vedele, koliko ladij je v delu.

OGLASUJTE V "GLAS NARODA"

"Glas Naroda"
(A Corporation)
Owned and Published by
SLOVENE PUBLISHING COMPANY
Frank Sakser, President J. Lupsha, Sec.

Place of business of the corporation and address of above officers:
216 West 18th Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

"GLAS NARODA"
(Voice of the People)

Advertisement on Agreement

Ugledni bravi podpirajo in ohranijo se na priobčujoče. Denar naj se blagoviti pošiljati po Money Order - Pri spremembi kraja naročnikov, prosimo, da se vna tudi prošnje številčno seznaniti, da hitreje ujamemo naročila.

Subscription Yearly \$6.00

Issued Every Day Except Sundays and Holidays

Za celo leto velja na Ameriko in Kanado \$6.00
Za pol leta \$3.00
Za štiri leta \$1.00

Za New York na celo leto \$7.00
Za pol leta \$3.50
Za inostranstvo na celo leto \$7.00
Za pol leta \$3.50

"Glas Naroda" lahko vsaki dan iskanje tedelj in pravnih

"GLAS NARODA", 216 W. 18th Street, New York, N. Y.
Telephone: CHelsea 3-1242

BRAZILJA

Novica, da je postala Brazilija korporativna, diktatorska, fašistična država, je resna, presenetljiva pa ni. Brazilija, ki se preživlja večji del z eksportom kave, je začela izgubljati vpliv na svetovnih tržiščih.

Posledica gospodarske depresije so bili politični nemiri. Radikalni in liberalni elementi so se skušali polastiti moči ter so obljubljali narodu deveta nebesa.

Po znanem vzoru je začel predsednik Getulio Vargas opozarjati javnost na rdečo nevarnost, na pogubne posledice komunizma ter je ponovno odpravil ustavo.

V zadnjih šestih letih je Brazilija sežgala ali pa vrgla v morje petdeset milijonov vreč kave, skušajoč s tem zvišati ceno temu pridelku. Ta politika se pa ni obnesla. Brazilija proda dvajset odstotkov manj kave kot jo je svoječasno prodala.

Brazilsko gospodarsko življenje je odvisno od tujeznega kapitala predvsem od ameriškega in nemškega. Nemški kapital je dobil premoč, kar ameriškim kapitalistom seveda ni bilo povšeči. Amerika je dobila na svojo stran Getulio Var-gasa.

Ameriška državna zakladnica je dala zadnje poletje Braziliji kredit v znesku 60,000,000 zlatih dolarjev. To je seveda ojačilo Vargasovo stališče, obenem mu je pa tudi omogočilo ustanoviti prvo večjo fašistično državo v Južni Ameriki. Ameriški vpliv in nemški vpliv sta postavila temelj fašizmu v Braziliji.

Potrebno se nam zdi opomniti, da poslanik Jefferson Caffery, ki je pomagal ustanoviti polfašistično diktatorstvo na Kubi, zastopa sedaj Združene države v Rio de Janeiro.

Ali je več kot slučaj, da pušča gospod Caffery na svojih potovanjih po latinski Ameriki diktatorstvo za seboj? Verjetno je, da bodo drugi latinsko-ameriški narodi sledili vzgledu Brazilije. Diktatorski režimi se bodo pridružili nemško-italijansko - japonski fronti "proti komunizmu" v namenu, da

— zatro demokracijo doma ter da služijo velikim tujezemskim korporacijam, angleškim in ameriškim, kakor tudi nemškim in italijanskim, ki kontrolirajo finance, javne naprave, majne ter produkcijo mesa, kave in gumija v Južni Ameriki.

NOV ITALIJANSKI PRAZNIK.

Na zadnji seji italijanskega ministrskega sveta so na Mussolinijev predlog sklenili, da se 25. april proglasi za državni praznik. Tega dne se je rodil pred nedavnim umrlj izumitelj Marconi.

Zjutraj je stari Okorn našel sina mrtvega na kozolecu, ki je le nekaj korakov oddaljen od hiše. Ležal je na senu v mlaki krvi, ki je tekla iz razbite glave. Videti je bilo tako, da ga je nekdo napadel iz zasede in ga s sekuro večkrat udaril po glavi. Udareci so bili tako silni, da so izstopili možgani.

Stari Okorn je zločin takoj prijavil orožnikom, ki so začeli poizvedovati za morilecem. Po-

VSAK LETNI ČAS

SEDAJ LAHKO PRIPRAVITE PEKTRANOVO POTOČO ... PEKTRANOVO ŠTRUKLJE ... ali kako drugo podobno specializirano s konzerviranim pektrano po imenu —

"ESTRAGUST" — PURE FRESH LEAF TARRAGON FLAVOR

(Registered U. S. Patent Office)

CENA NA DROBNO 1/4 FUNT. ŠKATLJI 25 centov.

Rojaki ali rojakinja, ki bi jih veselilo prodajati v svojih doma-
nih naselbinah to priljubljeno in
slastno dišavo, naj pišejo na na-
daljna poštarna telegrafna in
razpošiljatelj:

ALOIS AUSENIK
Andre Avenue
TAPPAN, N. Y.

BLAZNIKOVA Pratika

za leto 1938

Cena 25c s poštnino vred.

"Glas Naroda"

216 West 18th Street
New York, N. Y.

ISCEM ŽENSKO —
na domača hišna dela. Kaj-več
po dogovoru ali pismeno. —
ANGELA KODER, 1649 S
Turner Ave., Chicago, Ill.

(3x)

**NEPREBAVA in SLAB TEK HITRO IZGINE-
TA, CE PIETE TRINERJEVO ANGELICO**

Najboljše zdravilo za jesen in zimo, pri vseh
lekarnarjih.

Iz Slovenije

SIN JE ZAKLAL OČETA

Pohlep po denarju in posest-
vu je zopet terjal svojo žrtev.
Torisše groznega zločina je bi-
lo tokrat Pohorje, kjer so zlo-
čini silno redki. Pri Svetih
Treh kraljih na Pohorju imajo
Pongračevi lepo posestvo, ki je
last 82-letnega Martina Pongra-
čeva. Pri njem je stanoval tu-
di njegov 43-letni sin Anton Pon-
grač s svojo 36-letno ženo Ma-
rijo. Vsi skupaj so s hlapci
čelo leto za letom pridno obdelo-
vali polja in gozd, tako da je
bilo v hiši precejšnje blagostan-
je. V zadnjem času pa so se
pri Pongračevih pričeli prepri-
rati, in to predvsem zavoljo te-
ga, ker stari Pongrač ni hotel
ustreči želji svojega sina, da bi
mu izročil posestvo. Tako sta se
tudi te dni oče in sin pred
domačjo pripravali. Bilo je
okoli 8 ure. Beseda je dala
besedo. Nenadno je sin izvle-
kel iz žepa nož ter ga zasadi-
l svojemu očetu v vrat. Oče se
je takoj zgrudil na tla ter ob-
ležal nezavesten v mlaki krvi.
Iz hiše so pritekli hlapci, ki
so starega Pongrača prinesli v
hišo, kjer pa je nekaj trenut-
kov zatem izlilnil, ker mu je
bila prerezana žila odvodnica
in je nesrečni Pongrač izkerva-
vel. Sin se je naslednjega dne
podal v Slovensko Bistrico,
kjer je povedal, kaj je storil.
Orožniki so ga takoj podali k
Sv. Trem kraljem ter uvedli
obširno preiskavo. Zaradi su-
ma, da je Marija Pongračeva
nagovarjala svojega moža An-
tona k zločinu, so orožniki tudi
njo prijeli ter sta bila mož in
žena izročena v zapore. O za-
devi je bilo obveščeno maribor-
sko državno tožilstvo, ki je od-
redilo raztelesenje pokojnega
Martina Pongrača. Podrobnosti
in ozadje tega žalostnega zloči-
na bo seveda pojasnila šele na-
tančna preiskava.

JOŽE URBANČ V OKOLICI RAKE

Od kar je Jože Urbanč, znani
razbojnik iz Mrzlic v krškem
okraju, pobegnil iz kaznilnice
v Nišu, se zmerom iznova po-
javlja v raznih krajih na Do-
lenjskem. Nedavno smo poro-
čali o velikem vplomu, ki ga je
izvršil v Jelsah blizu svojega
domačega kraja. Pretekle dni
pa se je pojavil v okolici Rake,
kjer je ponoči vplomil v hišo po-
sestnika Antona Žabkarja, v
Kržišah. Odnesele je več raz-
lične obleke. O njegovih po-
dvigih se sproti obveščajo vse
orožniške postaje na Dolenj-
skem ki Urbanča zasledujejo.
Delo pa jim je precej otežkoče-
no, ker Urbanč naglo izmenju-
je znanjost, pri čemer mu do-
bro služi tudi nakradena oble-
ka.

VELIKA ŠKODA V MURSKIM SREDIŠČU

Ko se je te dni utrgal oblak
nad Murskim Središčem, je vo-
da vdrla v rove rudnika Pakle-
nice in povzročila silno škodo.
Pred katastrofo je ta rudnik
dobavjal mesečno 300 do 400
vagonov. Zdaj pa so delavci
v glavnem na delu, da rov o-
čistijo. Ponekod so zakopane
tudi drage žrpalke.

ZAGONETEN UMOR NA KOZOLCU

Vas Trnjava ki leži med Lu-
kovicem in Krašnju, je bila po-
rišče zagonetnega in krvavega
zločina, katerega žrtev je po-
stal 35-letni France Okorn, sin
posestnika Gašparja, po doma-
če Primožvega očeta.

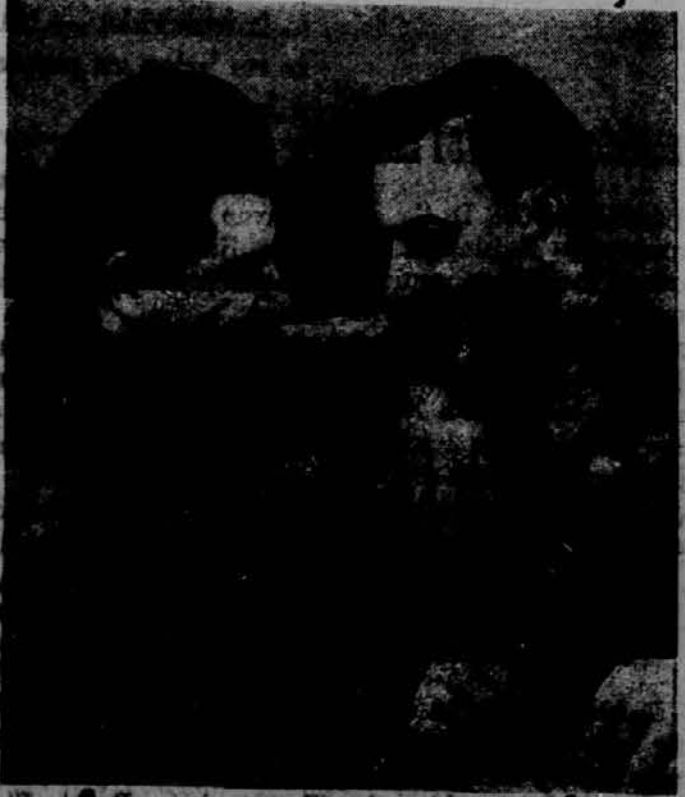
Zjutraj je stari Okorn našel
sina mrtvega na kozolecu, ki je
le nekaj korakov oddaljen od
hiše. Ležal je na senu v mlaki
krvi, ki je tekla iz razbite
glave. Videti je bilo tako, da
ga je nekdo napadel iz zasede
in ga s sekuro večkrat udaril
po glavi. Udareci so bili tako
silni, da so izstopili možgani.

Stari Okorn je zločin takoj
prijavil orožnikom, ki so začeli
poizvedovati za morilecem. Po-

**MLADA ŽRTEV UZ-
VANJA KARBIDA**

Rodbina pokojnega delavca
Laznika v Guštanju, je imela
12-letnega fanta, ki je bil za-
di božjasti in defektnosti opr-
ščen obiskovanja šole. Zaradi
duševne zaostalosti so porodni
otroci z njim uganjali čisto ne-
dopustne šale. Še nainedolž-
nejša je bila ta, da so mu ob-
ljubljali košček sladkorja in
jim je moral zapeti kakšno pe-
mico. Na žalost pa so nepra-
vi sladkorčki postali za siro-
maka usodni. Že pred meseci
so mu neki majhni nerazsodni

RUŠKA VODITELJA

Josip Stalin, diktator Sovjetske unije in Klemente Vorosi-
lov, komisar za obrambo, v zapuščeni pogovoru.

"GLAS NARODA"
pošiljamo v staro do-
movino. Kdor ga ho-
če naročiti za svoje
sorodnike ali prijate-
lje, to lahko stori. —
Naročnina za stari
kraj stane \$7. — V
Italijo lista ne pošil-
jamo.

otroci, nič hudega sluteči, po-
nudili par koščkov karbida.
Ubožec, ki so mu otroci prigo-
varjali, da so to dobri sladkor-
ki, jih je seveda pojedel. Ko
takrat je potem ležal delj časa
nežibno in se je vmes onesve-
ščal. Silno se je izpretilnil,
vendar se je naposed zdelo, da
bo nevarnost prebolel. Kakor
senca se je siromašek trudno
vlačil okrog. Povzročal je svo-
ji ubogi materi vdovi obilo
bridkih skabi. Naposed pa ga
nebo le poklicalo k sebi.

**OBSOJENA ZARADI
UMORA POSESTNI-
KA ROSJA**

Pred velikim kazenskim se-
natom mariborskega okrožnega
sodišča se je vršila velika ka-
zenska razprava proti 28-letne-
mu posestniku Antonu Horva-
tu iz Podvinca, 25-letnemu po-
sestnikovu sinu Simonu
Bezjaku iz Kicarja, 38-letni po-
sestniški hčeri Rozaliji Kova-
čec. Obtoženo so bili, da so 15.
marea v vasi Spodnjem Volo-
vlaku pri Dornavi na Drav-
skem polju zaklali posestnika
Jožefa Rojsa. Anton Horvat
je obsojen na 10 let ječe, Si-
mon Bezjak na 10 let in 5 me-
secev ječe, oba tudi na trčijo
2268 din. Posestnica Rozalija
Kovačec in Rozalija Kovačec
sta bili oproščeni vsake krivde
in kazni.

NAZNANILC

Rojakom po Pennsylvaniji
(posebno v Alleghany, Cam-
bria in Somerset okraju) na-
znanjamo, da jih bo obiskol
naš novi potovalni zastopnik

FRANK AHLIN

Rojake prosimo naj mu po-
skušajo ustreči pri nabiranju
naročnin.

Uprava Glas Naroda

Denarne pošiljatve

DENARNA NAKAZILA IZVRŠUJEMO TOČNO IN ZANESLJIVO PO DNEVNEM KURZU

V JUGOSLAVIJO		V ITALIJO	
Za \$ 2.50	Din. 100	Za \$ 6.35	Lir 100
\$ 5.00	Din. 200	\$ 12.70	Lir 200
\$ 7.50	Din. 300	\$ 20.55	Lir 500
\$ 11.25	Din. 450	\$ 27.00	Lir 1000
\$ 15.00	Din. 600	\$ 33.45	Lir 2000
\$ 18.75	Din. 750	\$ 39.90	Lir 3000
\$ 22.50	Din. 900		

KER SE CENE SEDAJ HITRO MENJAJU SO NAVEDENE CENE
PODVRŽENE SPREMENBI GORI ALI DOLI

Za izplačilo večjih zneskov kot zgoraj navedena, bodite v dinarjih ali
lirah dovolj jasno in boljše pagale.

Izplačila v ameriških dolarjih

Za izplačilo \$ 5. — morajo poslati	\$ 5.00
\$ 10. — " " "	\$ 10.00
\$ 15. — " " "	\$ 15.00
\$ 20. — " " "	\$ 20.00
\$ 25. — " " "	\$ 25.00
\$ 30. — " " "	\$ 30.00
\$ 35. — " " "	\$ 35.00
\$ 40. — " " "	\$ 40.00
\$ 45. — " " "	\$ 45.00
\$ 50. — " " "	\$ 50.00

Prejemnik dolž v starem kraju izplačilo v dolarjih.

**VEJNA NAKAZILA IZVRŠUJEMO PO CABLE LETTER ZA
PARIZOJSKO SI.**

SLOVENE PUBLISHING COMPANY
"Glas Naroda"

216 WEST 18th STREET NEW YORK, N. Y.

POŠILJATELJE OPOZARJAMO,
naj nakazuje pri pošiljavnih obveznostih (naprimer sta, davci,
inš) članov evropske in, kar je tudi potrebno, v skladu s to-
vred, poleg tega je po pošiljanju nakazil tudi razmeroma
dražje.

SLOVENE PUBLISHING CO. (Travel Bureau)

Peter ::
Zgaga ::

Nekateri ljudje so taki kakor
Butalec, ki je prvič videl avto-
mobil. Avtomobil se je bil baš
takrat nekoliko pokvaril. Sofer
je ležal pod njim in popravljal.
Butalec pa pravi: — To da
bi slo? Nikdar ne. Za nič na
svetu ne. Kako naj bi slo brez
konj? Nikdar ne bo slo.
Sofer je popravil napako, se-
del h krmilu in odbrzel.
Butalec je kar sapo vzelo, ko
je zijal za njim. Slednjic pa
pravi: — Povem vam, ta hudic
se ne bo nikdar ustavlil.

Oglas v starokrajsem listu:
Izgubila se je denarnica na
poti od "Belega volka", do
"Fajmostra", do "Dalmatin-
ske kleti", do "Narodne ka-
zarne", do "Zlate ribe", do
"Črnega orla". Pošten najdi-
telj naj jo blagovoli oddati v u-
pravi lista.

Se deset dni je do Zahvalne-
ga dne.
Deset dni imamo toraj časa
premišljevat, zakaj naj homo
na Zahvalni dan hvalezni.

Blagor ljudem, ki so odprte
glave.
Pri enem ušesu jim gre notri
pri drugem pa ven.

Danes se sestane ameriški
kongres k posebnemu zaseda-
nju.

Ena poglavitnih predlog, ki
so na vrsti, je predloga gledi-
minimalnih plač in maksimal-
nega delovnega časa.
Če bo zakonjena in če bo
kot postava najstrožje izvaja-
na, bo to ena največjih pridob-
itev ameriškega delavstva.

Iz precej zanesljivega vira
sem zvedel, da pride na svetov-
no razstavo, ki bo leta 1939 v
New Yorku, ljubljanska Glas-
bena Matica, ki je po zadržili
nemških, francoskih in čeških
kritikov eden najboljših pev-
skih zborov — če ne najboljši
— v Centralni Evropi. Stošest-
deset pevcev in pevk.
Nekaj bo prispevala jugoslov-
vanska vlada, nekaj blagajna
Glasbene Matice, nekaj pevc
sami, nekaj bodo pa morali a-
meriški Slovenci žrtvovati.

Kajti to bo dogodek, ki bo
nanj tudi ameriška Slovenija
lahko ponosna.

Bilo je pred leti v cerkveni
dvorani na Osmi.
Šel sem večerjat za oder,
kjer mi je postregla s klobaša-
mi in kislim zeljem rdečelčna
Miss Mary, vneta družvenica,
dobra igralka in pridna delav-
ka za vsako splošno stvar.

— Pa imaš fanta, Mary? —
jo vprašam.
— Nak, — odvrne, — mar so
mi dedci.
— Pa sama stanuješ?
— Ja, sama.
— Pa se nič ne bojiš, če bi
kdo prišel trkat na vrata.
— Kaj me briga, če trka, to-
da notri ga pa ne bo.

Na polici poišče ročno torbi-
co in potegne iz nje osem in-
čev dolg ključ, ki je vagal naj-
manj pol funta.
— Vidis, Zgaga, — mi pra-
vi, — to je ključ. — Zdaj si
lahko misliš, kakšna je ključav-
nica in da nihče notri ne more.
— Pa boš vedno sama osta-
la?
— Vedno sama. Mar so mi
dedci...

In vidite, tako se človek za-
govori, posebno pa ženska.
Štiri ali pet let je minilo iz-
za tistega časa. Večraj po do-
poldnanski maši se je pa Mary
poročila.
Dostič sreče ji želim.

Kratka Dnevna Zgodba

Sadje, zdravilo za srce

KNJIGARNA "GLAS NARODA" 216 WEST 18th STREET NEW YORK, N. Y.

Znanstveni in Poučni Spisi

F. SEIDEL:

BALADA V PROZI

Ko se je pisalo leta tisoč pet in štiridesetega, so odšli prvi vojski na stezo, ki jo je za sekal stari Gregor s svojimi hlapci. In ko se je reklo leta dvanaest sto osemnajstega, gozd se ni bil posekan in vprav o tem je ta balada. Tega leta, ko je drugi Friderik, vnuk Saracena, Rdečebrađa, prišel v Nemčijo da pahnje s prestola cesarja; ko je tretji Inocencij iznova postavil bojevnike na noge; ko je na Češkem priskakoval prvi Otakar, so bivali menihi na Schlaglu, v gozdu, niso slišali dosti o vpitju sveta, borili so se z gozdom, ki jim je dan na dan silil na prag, pritiskala je nanje huda nujna, da so mogli ostati v zvezi s samostanom v Linea in se niso smeli oddaljiti od steze, da bi ne zašli v divjini.

stal opatu nasproti, drugi so sedeli krog njega, ki je govoril zanje. Zakaj, ali ni stalo pred njim življenje? Ali ni bil lačen novih potov, ali si ni želel, da bi izkazal in delal še veliko dni? Začel je jecljaje, nato mu je glas prodrl iz prsi ko studelec. "Nemnost!" je vzkliknil Ubald. "Ali nam ne gleda lakota iz oči? Slabi nas, da nas mraz kar izlahka pobija. Zakaj ne gremo od tod? Še je čas, še imamo za to potrebnih sil. Spomladi bi se vrnil. Vsakogar bomo vzeli s seboj. Ko bomo stopili s hribov, ne bo več toliko snega. Prišli bomo do koč, kjer bomo prenočili in vsi bomo dospeli v Line!"

To je bil upor. Toda — ali ne stoji smrt pred vrati? Ali ni že po vseh iztegnila svoje strašne koščne roke? Ali se vezi niso razvezale in stoji človek proti človeku? Ti ali jaz? Kdo ima prav? Ti si star, jaz sem mlad! Ti si tako sklenil, jaz pa ne. Jaz ne! Ali ne smem živeti, da bom delal? Zakaj naj se žrtvujem smrti? Opatu je bilo ime Konrad. Sedel je pri drugih in je bil ves sesut od gorja teh tednov. "Zakaj?" je odgovoril mladenič. "Ker tamle preži sovražnik, ker je ondi mogočen kralj — protivnik."

"Ali bo prišel? Zdej, v tem mrazu?" je vprašal Ubald. "Doslje ga ni bilo in ga ne bo odtlej. In če pride spomladi, takrat bomo spet vsi nazaj."

"Seveda, lahko bi," je odgovoril Konrad.

"Pa zakaj ne gremo? Nihče ne bo doživel spomladi tu. Cesarji in kralji se pričakajo! Ali nam kdo kaj pomaga?"

"Nihče."

"Ali se kaka država briga za nas?"

"Opat ni odgovoril. Toda ni kogar ni bilo v sobani, ki bi ne bil dejal "ne."

"Pa navzlie vsemu?" je viknil Ubald.

"Navzlie!" je odvrnil Konrad in dodal: "Čas je premenjati stražo. Pojdi ti, Ubald!"

Tedaj je odšel mladenič ven in je stal s sulico, zaval se je v plašč in se je dalje pričkal sam s seboj. "Zakaj, le zakaj?" — a odgovora ni bilo.

Ko se je bil spet vrnil v sobano, so vsi molčali in tudi Ubald ni več iznova začel.

Potem se je ulegel opat Konrad, da ni nikdar več vstal. A njegovo oko je poiskalo mladeniča in zasopel je: "Ti!"

"Od lakote je umrl," je dejal eden od bratov. "zakaj, kadar je nam dajal, je sam sebi pritrgal."

Zdej je bil Ubald gospodar, določil ga je rajni. Poslednjo voljo. Ali bodo odšli zdej? Sklonjenih glav so stali okrog mrtveca in so ga položili v mir in pokoj. Potem so čakali. Kako se bo Ubald odločil? Ali bo dal ukaz za odhod?

Neki menih je dejal: "Ozračje je mračno. Sneg se topi." To se pravi: zdej je prilika!

Pojdimo! Ubald molči.

Dan poteče in tudi prihodnji. Na večer drugega dne začne spet snežiti. Zdej je pač vse dokončano. Sedijo v sobani in Ubald deli poslednji kos kruha. Zdej je on tisti, ki ne vzame ničesar zase. Zdej je on poglavar, a poniznost ga veže. Ozre se na pičlo število bratov, ki so še ostali živi. Potem ni več kruha. Hlapec se oglasi: "Zakaj, Ubald?"

Ta ne odgovori. Hlapec nadaljuje: "Mogoče bi se nam še posrečilo."

Ubald vpraša: "Zakaj me biješ?"

Hlapec ga zavrne: "Tvoje besede ponavljam. Kdo se zmeši za nas? Nihče!"

"Nihče," pritrli Ubald. "Pa navzlie."

"Navzlie."

Ali ima ogenj še kaj toplote? Skupaj žlijo in Ubald začne govoriti: "Zakaj?" spet vpraša. "Zdej bi mogel jaz ukazati. Zakaj ne odidem? Ali zato ne, ker sem preveč truden? Pa saj sem vendar še mlad. Prijatelj, bratje! Zakaj ne gremo proč?"

"Ker smo na straži," odvrne hlapec.

Ogenj ugaša. Ali naj ga še podnetijo? Sključeno se tišči drug drugega, v halje so zaviti. Sobana je temna. Ubald se ogleda. "Našli nas bodo. A kmalu ne bo nihče od nas mogel govoriti. Ne bodo mogli razumeti, zakaj se nismo hoteli."

"Pa ti?" vpraša hlapec, "ali ti zdej razumeš?"

"Ker," pravi Ubald, s težavo zbere misli in dokonča. "Ker smo vzdržali na straži."

"Vsi so na straži ob meji pomrli od lakote, leta dvanaest sto osemnajstega," je zapisal kronist.

JEŽA ZA POLJUB.

Mlado Julijo Clarkovo iz Glasgowa je sodišče v Dundalku v irski ljudovladi obsodilo na mesec dni ječe, ker je ob slovesu z Irske, kjer je prebila svoje počitnice, svojemu prijatelju dala poljub. Poljub bi morda ne imel tako hudih posledic, da se ni zgodil na cerkvenih tleh. Irska je pred dvema letoma sprejela zakon, ki strogo kaznuje vsako zbujanje javnega zgražanja na cerkvenih tleh ali pa v njih bližini. Julija je imela le to srečo, da je Irsko že zapustila, ko so jo tam obsodili. Toda nje prijatelj je moral plačati dva funta globe, kajti sodišče njega ni zašilo. Sodnik je dejal, da izreka za mladenko zaporno kazen zavoljo tega, da bi se nikoli več ne vrnila na Irsko. Če se bo vrnila, bo morala pač sedeti. Clankova je prva hudodelka, ki so jo kaznovali po novem zakonu. Ko so ji povedali o sodbi, je dejala, da niti več ne ve, kako se je imenoval mladenič, katerega je poljubila. Slučajno se je seznanila z njim in ker se je čutila zelo osamjeno, ga je poljubila.

LA GUARDIA IN DEWEY

Pri zadnjih volitvah je bil ponovno izvoljen za newyorškega župana La Guardia, za državnega pravdnika pa Thomas Dewey, ki je kot poseben prosekutor spravi pred sodišče in v zapor veliko število newyorških gangsterjev. Dewey je star ko naj 35 let ter je bil rojen v državi Michigan. V New Yorku se nahaja izza leta 1923. K zmagi so jima v prvi vrsti pripomogli glasovi nove delavske stranke.

- ABEN'S NEW AMERICAN INTERPRETER. — Trda vez. 270 strani. Cena 1.40
AMEKKA IN AMERIKANCI. Spisal Rev. J. M. Trank. 608 strani. Trda vez. Cena 5.—
ANGLŠKO SLOVENSKO BERILO. Sestavi dr. F. J. Kern. Vezano. Cena 2.—
BURSKA VOJSKA. 95 strani. Cena 40
BODOČI DRŽAVLJANI naj naročite knjizice — "How to become a citizen of the United States".
STATES. V tej knjigi so vsa pojasnila in zakoni za naseljenca. Cena 50
BREZPOSELNOSTI IN PROBLEMI SKREBSTVA ZA BREZPOSELNE. 78 strani. Cena 35
DENAR. Spisal dr. Karl Engliš. 236 strani. Cena 80
DOMAČI ŽIVINOZDRAVNIK, spisal Franjo Durar. 278 strani. Cena trda vez. 1.50
DO ORRIDA DO BITOLJA. 126 strani. Cena 70
GOVEDOREJA. Spisal R. Legvart. 143 strani. 8 slikami. Cena 1.50
GOSTILNE V STARI LJUBLJANI 51 strani. Cena 60
IZ TAJNOSTI PRIRODE. 83 strani. Cena 50
IZBRANI SPISI ZA MLADINO. Spisal Franc Levstik. 230 strani. Cena 90
JUGOSLAVIJA. Spisal Anton Melik. Prvi in drugi del obsega 321 strani.
KOKOŠJEREJA. Sestavi Valentin Razinger, 64 strani. Cena trdovez. 50
KRATKA SRBSKA GRAMATIKA. 68 strani. 30
KRATKA ZGODOVINA SLOVENCEV, HRVATOV IN SRBOV. 95 strani. Cena 30
KNJIGA O LEPEM VEDEDJU. (Urbani.) Vez. 1.25
KNJIGA O DOSTOJNEM VEDEDJU. 111 str. 50
KUBIČNA RAČUNICA. Trda vez. 144 str. Cena Navodila za izračunavanje okroglega, tetastoga in tetanega lesa.
LEVSTIKOVI IZBRANI SPISI, poezije. 306 str. Cena 70
LEVSTIKOVI IZBRANI SPISI. 332 strani. Cena V teh treh knjigah je shraneno vse književno delo našega velikega kritika, pesnika, plantaja in jezikoslovca.
LJUDSKA KUJARICA. najnovejša in praktična zbirka navodil za kuhinjo in dom. Cena 50
MISTERIJ DUŠE. Spisal dr. Franc Goesti. — 275 strani. Cena 1.—
MATERIJA IN ENERGIJA. Spisal dr. Lavo Čermelj. 8 slikami. 190 strani. Cena 1.25
MLEKARSTVO. Spisal Anton Pevc. 8 slikami. 168 strani. Cena 1.—
NAJVEČJI SPISOVNIK. 160 strani. Cena 75
NAROD, KI IZUMIRA. 101 strani. Cena 40
NAŠA PRVA KNJIGA. Spisal Pavel Viera. 60 strani. Trda vez. Cena 75
NAŠE ŠKODLJIVE ŽIVALI V PODOBI IN BESEDI. Opisal Fran Krjavec. 224 strani. Broš. 40
OB 50-LETNICI DR. JANEŽA EV. KREKA — 94 strani. Cena 25
OBRTNO KNJIGOVODSTVO. 258 strani. Vez. ... 2.50
ODKRITJE AMERIKE, spisal H. MAJAR. Trije deli: 102, 141, 133 strani. Cena mehko vez. 50
PRAKTIČNI RAČUNAR. Trda vez. 251 str. ... 75
PROBLEMI SODOBNE FILOZOFIJE Spisal dr. F. Veber. 341 strani. Cena 70
RUSKI REALIZEM. Spisal dr. Ivan Prijatelj. 413 strani. Cena 1.50
SANSKA KNJIGA. 8 slikami. 256 strani. Cena 90
SANSKA KNJIGA. 8 slikami. 100 strani. Cena 60
SLOVENSKA KUJARICA. S. M. T. Kalinšek. OSMIA POMNOŽENA IZDAJA. 728 strani, lepo trdo vezana. Cena 6.—
STANLEY V AFRIKI. 122 strani. Cena 50
SPOMINI. (Zbirka. Jože Lavrtičar.) 243 strani. Cena 1.50
SVETO PISMO STAREGA IN NOVEGA ZAKONA. 799 in 233 strani. Trda vez. Cena 3.—
SLOV-ANGLŠKI IN ANGLŠKO-SLOVEN-SLOVAR. 148 strani. Cena 90
SLOVENSKO-NEMŠKI SLOVAR. 143 str. Cena 40
SLOVENSKA KUJARICA. spisala S. M. Felletta Kalinšek. OSMIA POMNOŽENA IZDAJA. — Obsega 728 strani, slike. Cena trdo vezano 6.—
SPRETNATA KUJARICA. 248 strani. Vezana. Cena 1.45
UMNI KMETOVALEC. Spisal Franc Povše. Cena broš. 50
UVOD V FILOZOFIJO. Spisal dr. Franc Veber. 352 strani. Cena 1.50
VELIKI VSEVEDEŽ. 144 strani. Cena 50
VOŠČILNA KNJIZICA. 93 strani. Cena 50
VOJNA Z JUGUROTO. 123 strani. Cena 50
VALENTINA VODNIKA IZBRANI SPISI. — 100 strani. Cena 90
VALENTIN VODNIK SVOJEMU NARODU. — 48 strani. Cena 25
VODNIKI IN PREROKI. 128 strani. Cena 60
ZDRAVILNA ŽELIŠČA. 62 strani. Cena 40
ZGODOVINA UMETNOSTI PRI SLOVENCI, SRBINI IN HRVATI. 137 strani. Cena. 1.90
ZDRAVJE MLADIH. 147 strani. Cena 1.35
ZDRAVJE DOMA IN V ŠOLI. Opis bolezni pri mladini.

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY 216 WEST 18th STREET NEW YORK, N. Y.

Ljubezen za ljubezen

ROMAN IZ ŽIVLJENJA ZA "GLAS NARODA" PRIREDIL: I. M.

24

Njegove oči bliščijo poželjivo, toda Hana tega ne vidi. Globoko povpi očmi nad svoje delo in ne odgovori. Trpka bolečina napolnjuje njene prsi, da si mora vse to dopustiti. Nikdar se še ni tako zavedala svoje odvisnosti, kot tedaj, kadar jo je Herbert nadlegoval.

Herbert pa še dalje govori, smatra njen molk za ugodno znamenje, da prične popuščati v svojem odporu, toda ne opazi, kako z vsemi svojimi silami združuje grenke solze, ki so se ji dvigale v oči pri njegovih besedah.

Slednjic pa ji pride rešitev. Lizika se zopet vrne. Svoje razburjenje potlači in vidi, ko stopi iz gozda, Herberta stati pri Hani. Naglo skoči bližje. Herbert jo vidi prihajati in jo jezno pogleda.

"Zopet prihaja žaba ob nepravem času. Torej Hana, po poljub, ki si mi ga še dolžna, pridem ob prvi priložnosti." Hana tudi na to ne odgovori in Herbert pravi zadovoljno: "Brez odgovora v tem slučaju dvakrat pritrđiš. Sedaj pa konec, lepa gospa!"

Medtem pride Lizika.

"Kam pa tako hitiš?" jo vpraša brat.

Lizika ga zvedavo pogleda, nato pa pogleda Hano.

"Hitela sem, da te pozdravim. Ali že s polja?"

"Kot vidiš. Sicer pa sem se naveličal cele ure biti na kljusi na soncu. To ni prijetno. Ve ne veste, kako dobro imate pod košatimi lipami."

Lizika sede.

"Ali si kaj hotel od Hane, Herbert?"

"Zadnje čase si bolj radovedna, kot si bila prej. Kaj pa naj hočem od nje — enkrat pogledati, kaj dela tukaj."

"Šiva perilo, kot vidiš."

Herbert sede na stol in se guga.

"O, kako je takaj lepo hladno. Lizika, lahko greš in mi prineseš čaj in kak prigrizok."

"Tam-le pred hišo stojijo Fric, pokličij ga, da ti prinese čaj."

Herbert opazi, da ga Lizika noče pustiti samega s Hano. Ali je mogoče zadnjic ponoči kaj opazila, ta žaba? Počasi mu je postajala nadležna, vedno se je pojavila, kadar je bil pri Hani. Slednjic Herbert vstane in pravi malomarno:

"Malo bolj bi mogla biti postrežljiva, kadar se tvoj utrjeni brat vrne s polja in si poželi malo čaja. Sedaj pa le pusti, bom rajši pil čaj v svoji sobi."

Niti Lizika, niti Hana ne odgovorita na njegove besede in tako odide, malomarno držeč roke v žepih in žvižgajoč pred se. Ko izgine v hišo, se Lizika skloni čez Hano ter ji pogleda v globoko sklonjeni obraz. Na njenih trepalnicah vidi viseti solze.

"Hana, ali je bil zopet predržen?"

Hana globoko vzdihne.

"Ne vem, kako naj to prenesem, Lizika," ji pravi s tresočim glasom. "Kar se upa meni reči, je grozno."

Lizika se vzravna, pripravljena na boj.

"Samo naj se varuje! Povedala bom očetu."

"Prosim, ne stori tega, kajti na mene bodo padala samo očitanja. Oče bo povedal tvoji materi, mati pa bo svojo jezo stresla nad menoj."

"Toda tako ne sme več nanrej! Očeta bom prosila, da materi o tem ničesar ne pove. Jaz pa le morem pričati, kako si hrez vsake krivde."

Hana si naglo obriše solze.

"Prosim te, Lizika, pusti. Tudi tvoj oče bo nazadnje še hud na mene. Jaz pa sem samo vesela, da me saj on ne zmirja. Ako mu bom napravila kako neprijetnost, bo o tem povedal materi. Potem ma bodo mogoče opazili, da mi stojiš ob strani in mogoče ne boš smela več govoriti z menoj. Zaradi tega pa bi bila zelo žalostna."

Lizika jo iskreno objame.

"Rada bi vedela, ako je še kdo tako reven in pomilovanje vreden kot ti. Ko bi ti le mogla prav pomagati! Več, kako te imam rada in kakor je Altwiese pust in prazen, vendar želim, da bi mogla ti od tod. Ali v velikem svetu ne moreš nikjer najti prostora, kjer bi mogla živeti?"

Hana zmaje z glavo.

"Kako pa na sploh pridem od tod, Lizika? Če bi le tudi malo namignila na to, tedaj bi se vsula na mene ploha očitanj o moji nevhaleznosti."

"Jaz pa bi samo rada vedela, za kaj moraš biti pravzaprav hvaležna. Povej mi, Hana, ali nisi, kot si mi že povedala, po Hansu Moranu podedovala denar?"

"Da, desettisoč mark in še nekaj več."

"Ko bi jaz imela desettisoč mark, bi že davno bila čez vse hribe. S tem vendar moreš kaj pričeti."

Hana dvigne svoj blede obraz in žalostno pogleda Liziko.

"Da, ti — ti bi imela pogum za to, da bi stopila pred svojega očeta in bi zahtevala od njega denar. Saj ga ima spravljenega. Jaz pa tega poguma nimam. Potem pa nikakor ne moreš prevdariti, kako močno me navzlic vseni trdno vežejo vezi na Altwiese. Kako dolgo mi je moral Moran nriogovarjati, predno sem se odločila, da grem z njim — in bil mi je dober varuh. Sedaj bi morala to sama storiti. Pa navada je tako močna, Altwiese mi je vendar postal dom, saj nimam drugega doma. In potem — odkar imam tebe, Lizika — postala si mi mnogo, zelo mnogo — rada te imam, in tudi vem, da me imaš ti rada — in tega ne morem pogrežati. Zunan v svetu bi bila sama, nobenega človeka ne bi imela — tukaj pa imam tebe."

Solsnih oči jo Lizika objame.

(Dolje — zadržaj!)

V PREDPRODAJI —

Slovensko-Amerikanski

KOLENDAR

ZA LETO 1938

IZIDE NOVEMBRA MESECA

160 STRANI ZANIMIVEGA ČTIVA ... POVESTI ...

ZEMLJEPISJE ... ZGODOVINA ... NARAVOSLOVJE ... S SLIKAMI

LETOS BO POSEBNO ZANIMIV

Cena Koledarja je 50 centov.

NAROČITE PRI:

KNJIGARNI

"Glas Naroda"

216 West 18th Street

New York

KDOR GA VNAPREJ NAROČI MU POSLJEMO VELIK

ZEMLJEVID

ZDRUŽENIH DRŽAV

kateremu je dodanih pet zgodovinskih zemljevidov Amerike.

Na drugi strani zemljevida so imena vseh ameriških mest in koliko prebivalcev imajo.

Nadalje:

Koliko prebivalcev je imela vsaka ameriška država pri predzadnjem in pri zadnjem ljudskem štetju; glavno mesto vsake države in število prebivalstva.

Zračna razdalja med večjimi mesti.

Zgodovinski podatki posameznih držav.

Razdalja med ameriški mesti in mesti v Južni Ameriki, itd.

VELIKOST 17 x 24 palcev

Kdor naroči Koledar sedaj, bo dobil ta zanimiv zemljevid brezplačno.

Razne vesti.

ZARADI PAPIRIKE IN HUDE ŽENE DOBIL NOBELOVO NAGRADO.

Letošnjo Nobelovo nagrado za medicino so priznali madžarskemu profesorju Szentgyorgyju. Manj znano pa je, kako je ta medicinski učenjak prišel do tega visokega odklovanja. To tajnost je sedaj sam izdal.

Do Nobelove nagrade mu je pripomogla "ljuta" paprika in sitnost njegove žene. Profesor Szentgyorgij živi namreč v domovini segedinskega guljaža, ki slovi po svoji izvirnosti, a ostri papriki. Nekoč mu je žena zopet enkrat servirala za večerjo papriko. Madžarski učenjak je sicer velik oboževalec paprike, toda dan za dnem, večer za večerom papriko, kdo bi se je ne naveličal. Baš tega dne je mnogo delal in malo slabe volje sedel k večerji. Napravil je samo par grizljajev, a večji del paprike je pustil na krožniku. Žena, kakor vse ženske, ga je začela oštevat, češ, kaj naj počne s temi zbrodki ali ni škoda tako lepe paprike itd., kakor pač ženske znajo.

Zaradi ljubeza miru in da napravi konec klepetanju, je profesor pobral ostalo papriko s krožnika in jo odnesel v svoj laboratorij, češ, da jo itak potrebuje za svoja znanstvena raziskovanja. Ta šahovska potega miroljubnega zakonca pa mu je pripomogla do Nobelove nagrade. Paprika se je par dni valjala po laboratoriju. Baš takrat pa se je prof. Szentgyorgij bavil z vitaminom C. Tedaj se je spomnil paprike in se hotel pripraviti, ali ni tudi v tem sadežu ta vitamin. Našel ga je v presenetljivo veliki množini. Šele to odkritje mu je omogočilo nadaljnja raziskovanja, ki so mu prinesla sedaj slavo in premoženje. Včasih je res dobro, če človek pusti tudi ženskam kaj veljati.

ŠTEVILKA 999.

V Londonu imenujejo poseben oddelek policije, ki se bavi s primeri umorov in ropov, enostavno "999," kajti to je številka, s katero ga lahko ob vsakem času telefonično priklieš. Ta oddelek se odlikuje zlasti s svojo brzino.

Te dni so na neki londonski ulici ukradli ob 11.30 avtomobil tri minute pozneje so stvar sporečili posebnemu oddelku in poteklo je potem komaj pet minut pa je imela policija avto in roparje v svojih rokah. Policija je v tem primeru delovala hitreje, nego je mogel okradenec razumeti. On sam pripoveduje.

"Ob 11.30 sem ugotovil, da je moj avto, ki je stal poleg Shoredityhenske cerkve, izgi-

nil. Stekel sem takoj k najbližjemu telefonskemu avtomatu in sporočil stvar '999.' Službujoči uradnik mi je dejal, naj stopim do policijske stanice v Commercial Street. Med tem bodo iskali ukradeni avto. Najel sem taksi in ko sem se z njim pripeljal pred komisarijat, je pred njim že stal moj avto. Natančno pet minut pozneje ga je bil neki policist ustavil in je ljudi v njem aretirjal.

Tehnično pa se je stvar izvršila takole:

Pogovor okradencev z '999' je istočasno poslušala stanica v Commercial Street in od tu so ga takoj oddali naprej na sobo za sporočila v Scotland Yardu. Scotland Yard je poslal natančni opis voza na vse patroljske vozove policije, ki so opremljeni z brezžičnimi sprejemniki. Osem minut potem, ko se je tatvina zgodila, je neki policist že ustavil avto.

Londončani uporabljajo '999' povprečno 2000krat na teden in so s to uredbo nad vse zadovoljni. V nekem drugem primeru so nekoga vlomilca aretirali lahko pet minut potem, ko se je žrtev oglasila, v tretjem primeru so neko žensko rešili iz ognja dve minuti po telefonskem klicu na pomoč in v istem času so policisti rešili nekega svojega tovariša, ki so ga ogražali zločinci. Ni čudno, da ima podzemlje pred številko "999" silen strah.

KONFERENCA V BRUSLJU

Pogled v dvorano, kjer so zbrani zastopniki osmih držav, ki razpravljajo o položaju ne Daljnem iztoku. Japonska ni poslala svojega zastopnika.

KRETANJE PARNIKOV SHIPPING NEWS

17. novembra: Queen Mary v Cherbourg

20. novembra: Champlain v Havre

Conte di Savona v Genoa

24. novembra: Normandie v Havre

Brengaria v Cherbourg

28. novembra: Europa v Bremen

27. novembra: Vulcania v Trst

1. decembra: Queen Mary v Cherbourg

4. decembra: Lafayette v Havre

Rex v Genoa

8. decembra: Normandie v Havre

Aquitania v Cherbourg

PIšite nam za cene vseh linij, rezervacije kabin in pošljite nam potovanja.

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY (Travel Bureau) 216 W. 18th St., New York

11. decembra: Roma v Genoa

15. decembra: Queen Mary v Cherbourg

Europa v Bremen

Conte di Savola v Genoa

22. decembra: Aquitania v Cherbourg

23. decembra: Aquitania v Cherbourg

23. decembra: Saturnia v Trst

26. decembra: Normandie v Havre

O Božiču...

SVOJCE IN PRIJATELJE V DOMOVINI NAJBOLJ RAZVESELITE ČE JIM POŠLJETE DENARNO DARILLO

DENARNE POŠILJATVE V DOMOVINO IZVRŠUJE TOČNO IN POCENI —

Potniški Oddelek "Glasa Naroda" 216 W. 18th Street New York City

Posljite sedaj, da bodo dobili pred prazniki

Za gospodinje

Kuharske Knjige...

Slovenske žene so splošno znane kot dobre kuharice. Vsakdanjo hrano znajo pripraviti okusno in spretno brez posebnih kuharskih navodil. Naša slovenska kuha je nekaj posebnega, ker je vzeta iz vseh narodnosti, katere so sestavljale nekdanjo Avstrijo. Ni rečeno, da mora dobra kuha biti ravno draga, pridenite kakšne malenkostne stvari, kot te ali one zelenjave ali dišave in napravite posebno tečno, okusno jed.

V knjigarni "Glas Naroda" imamo sledeče kuharske knjige, ki bi Vas morda zanimala:

LJUDSKA KUCHARICA

Najnovejša zbirka navodil za kuhinjo in dom.

Cena 50c

KUHARICA

965 navodil, 255 strani.

broširana \$1.25...

vezana \$1.50

SPRETNA KUCHARICA

Vezana 248 strani.

Cena \$1.

SLOVENSKA KUCHARICA

Najpopolnejša izdaja —

728 strani.

Cena \$6.

KNJIGARNA "GLAS NARODA" 216 WEST 18th STREET NEW YORK